

Kronika • Current events in Polish oncology

Informacja o bieżącej działalności Regionalnego Centrum Onkologii w Bydgoszczy

W planach strategicznego rozwoju Regionalnego Centrum Onkologii w Bydgoszczy na lata 2000-2004 szczególny nacisk położono na działania mające na celu poprawę dostępności do leczenia dla pacjentów onkologicznych oraz podniesienie standardu i jakości udzielanych świadczeń.

Na przełomie lat 2002/2003 we współpracy z Akademią Medyczną uruchomiono placówki kliniczne w Centrum:

Katedrę Onkologii

– kierownik prof. dr hab. med. Roman Makarewicz
Katedrę i Klinikę Chirurgii Klatki Piersiowej i Nowotworów

– kierownik prof. dr hab. med. Janusz Kowalewski

Katedrę i Klinikę Chirurgii Onkologicznej

– kierownik dr hab. med. Wojciech Zegarski

Katedrę i Klinikę Ginekologii Onkologicznej

– kierownik dr hab. med. Marek Grabiec

Zakład Diagnostyki Obrazowej Nowotworów

– kierownik dr hab. med. Barbara Bobek-Billewicz

Poza wyżej wymienionymi etatowymi samodzielnymi pracownikami nauki w Centrum zatrudnionych jest 4 profesorów-konsultantów. Profesjonalnie przygotowana kadra to również 28 doktorów nauk medycznych i 85 specjalistów z zakresu onkologii.

W dniu 23 października 2002 r. otwarto Centrum Diagnostyczno-Lecznicze we Włocławku przy ul. Królewskiej 2a, które, jako filia RCO, zapewnia wysoki standard udzielanych świadczeń przez specjalistów onkologów oraz dzięki połączeniu światłowodowemu „on line” z RCO w Bydgoszczy gwarantuje bezpośrednią dostępność do badań, konsultacji i rejestracji.

W ramach programu poprawy jakości Zarząd Centrum opracował biznes plan rozbudowy Zakładu Medycyny Nuklearnej i program powstania Pracowni Pozytonowej Emisyjnej Tomografii. Podejmując tę

decyzję, wzięto pod uwagę: potrzebę zapewnienia pacjentom onkologicznym diagnostyki na poziomie odpowiadającym osiągniętym europejskim standardom terapeutycznym, rosnącą rolę Centrum jako ośrodka naukowego, posiadanie możliwości lokalowych i kadrowych, gwarantujących wykorzystanie nowoczesnego sprzętu.

Głównymi założeniami projektu była adaptacja budynku technicznego C na działalność medyczną, który pierwotnie przeznaczony był na magazyny, warsztaty techniczne i garaże. Dokonane prace modernizacyjne uzyskały uznanie Kapituły Konkursu, która przyznała dla nowo powstałego Zakładu Medycyny Nuklearnej I-sze

miejsce i statuetkę „Wnętrze Roku Pomorza i Kujaw 2002”.

W drugiej połowie 2002 roku dokonano zakupu kompleksowego wyposażenia Pracowni PET w następujący sprzęt: skaner PET/CT Biograph LSO – najnowocześniejsze urządzenie tego typu, umożliwiające uzyskanie obrazów o doskonałej jakości, charakteryzujące się bar-

dzo krótkim czasem obrazowania; cyklotron typu RDS-111 – umożliwiający produkcję potrzebnej aktywności izotopu ^{18}F , wyposażony w system osłon przed promieniowaniem; wyposażenie laboratorium do produkcji radiofarmaceutyków – system kontroli jakości radiofarmaceutyków.

Wybranie optymalnej konfiguracji sprzętu zostało poprzedzone gruntowną analizą potrzeb i rozpoznaniem rynku. W procesie tym uczestniczyli specjaliści z Regionalnego Centrum Onkologii, eksperci z Polski oraz zaproszeni do współpracy specjaliści zagraniczni. W wyniku ich analizy wybrano sprzęt reprezentujący najwyższy poziom światowy, zapewniający uzyskiwanie wartościowych wyników oraz maksymalny komfort pacjenta. Powstanie Pracowni PET w Regionalnym Centrum Onkologii tworzy nową jakość w diagnostyce obrazowej w Polsce, nie tylko w wykrywaniu chorób nowotworowych. Podkreślić należy, że zakupiony skaner PET-CT należy do urządzeń unikalnych w świecie i obecnie jest drugim, tego typu, zainstalowanym urządzeniem w Europie.

W dniu 26 lutego 2003 r. dokonano uroczystego otwarcia pierwszej w Polsce pracowni PET-CT z udziałem Premiera Pana Leszka Millera, Ministra Zdrowia Pana Marka Balickiego, Dyrektora Centrum Onkologii-Instytutu im. M. Skłodowskiej-Curie Pana prof. Marka Nowackiego oraz wielu znakomitych gości. W chwili obecnej wykonywanych jest średnio 5-6 badań dziennie, z możliwością zwiększenia ilości po zakontraktowaniu przez Ministra Zdrowia.

W 2002 r. wprowadzono standardy jakości leczenia w dziale radioterapii, zgodne z wymogami ISO i po dokonanym audycie w miesiącu listopadzie otrzymano certyfikat ISO 9001: 2000 zgodnie z procedurą TÜV CERT.

Certyfikat ten został wręczony podczas uroczystego otwarcia Pracowni Pozytonowej Emisyjnej Tomografii.

Regionalne Centrum Onkologii jest pierwszym szpitalem w regionie kujawsko-pomorskim i jedynym wśród szpitali onkologicznych w Polsce, który posiada akredytację Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia i certyfikat jakości ISO 9001: 2000.

Dyrektor Centrum Zbigniew Pawłowicz za wdrażanie nowoczesnego systemu organizacji, szerokie rozwinięcie programów profilaktycznych i uzyskiwane efekty został wyróżniony tytułem Menedżera Roku 2002 w Ochronie Zdrowia.

Dr n. med. Zbigniew Pawłowicz
Dyrektor
Regionalnego Centrum Onkologii
Szpital im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy

Posiedzenie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Onkologicznego

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Onkologicznego zebrał się 25 lutego 2003 r. na posiedzeniu plenarnym. Obradom przewodniczył Prezes – prof. Marian Reinfuss.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego I Kongresu Onkologii Polskiej dr Andrzej Wojcieszek przedstawił sprawozdanie z Kongresu. Liczba uczestników wyniosła 2116, udział wzięło 21 gości z zagranicy, w suplemencie do *NOWOTWORY Journal of Oncology* ukazało się blisko 550 streszczeń prac, dodatkowo zorganizowano 16 sympozjów, swoje wyroby prezentowało 46 firm. W dyskusji nad sprawozdaniem podkreślono niezwykle ważną integracyjną rolę Kongresu, oraz że było to przedsięwzięcie na niespotykaną dotychczas skalę i wyrażono podziękowanie organizatorom za ich trud.

W kolejnym punkcie obrad przedyskutowano uchwały i wnioski Walnego Zgromadzenia PTO, które odbyło się w trakcie Kongresu. Oto one:

1. Polskie Towarzystwo Onkologiczne powinno, podobnie jak w latach poprzednich, aktywnie uczestniczyć we wszelkich działaniach, wspierających rozwój naukowy polskiej onkologii, zmierzających do poprawy opieki nad chorymi na nowotwory złośliwe oraz efektywności ich leczenia.
2. Polskie Towarzystwo Onkologiczne powinno aktywnie wspierać wszelkie inicjatywy i działania Polskiej Unii Onkologicznej, których nadrzędnym celem jest organizacja Narodowego 3. Programu Zwalczenia Chorób Nowotworowych.
3. Kontynuacja działań zmierzających do ujednolicenia programów przeddyplomowego i podyplomowego nauczania onkologii, ze szczególnym uwzględnieniem lekarzy rodzinnych i pierwszego kontaktu.

Następnie Prezes przedstawił zasadnicze kierunki działalności PTO w obecnej kadencji. Wysłuchano też in-

formacji o bieżących i planowanych kontaktach międzynarodowych Towarzystwa.

Z dużym zaniepokojeniem przyjęto wiadomość, że Polska utraciła członkostwo w UICC z powodu zalegania w opłacaniu składki przez Ministerstwo Zdrowia. Liderem zespołu działającego na rzecz powrotu naszego kraju do UICC jest prof. Witold Zatoński.

Prezes Polskiej Unii Onkologii przedstawił obszerną informację o działalności Unii, przede wszystkim na rzecz powołania Narodowego Programu Zwalczenia Chorób Nowotworowych. Podkreślił też zainteresowanie Prezydenta Rzeczypospolitej tym zagadnieniem oraz niedawną uchwałę Komisji Zdrowia Senatu RP.

Zaproszony na posiedzenie ZG PTO krajowy konsultant ds. onkologii klinicznej – doc. Maciej Krzakowski – przedstawił wyczerpująco wyniki swojej dotychczasowej pracy na tym stanowisku. Obecni nie mieli wątpliwości, że efekty tej pracy są znakomite.

Prof. Jan Kornafel przedstawił informacje nt. udziału polskich przedstawicieli w pracach Międzynarodowego Zespołu ds. Nauczania Onkologii.

Następnie podjęto jednomyślnie decyzję o zorganizowaniu kolejnego Zjazdu i Walnego Zgromadzenia PTO podczas II Kongresu Onkologii Polskiej, w 2006 r.

Redaktor naczelny *NOWOTWORY Journal Oncology* poinformował członków ZG o bieżącej pracy Redakcji. Przedstawił sylwetkę dr Richarda F. Moulda, który pełni obecnie rolę *Co-Editor* i podkreślił fakt napływania do pisma prac autorów zagranicznych. Zaaapelował do Oddziałów PTO o nadsyłanie informacji z życia Oddziałów.

Ustalono wysokość rocznej składki członkowskiej na 50 zł, z czego 30 ma pozostawać w dyspozycji Oddziałów.

red.

Doktorat *honoris causa* dla prof. Jerzego Kupiec-Węglińskiego

Senat Akademii Medycznej w Warszawie podjął uchwałę o przyznaniu doktoratu *honoris causa* prof. Jerzemu Kupiec-Węglińskiemu z University of California, Los Angeles. Odnotowujemy to z wielką satysfakcją, jako że prof. Kupiec-Węgliński jest członkiem Rady Redakcyjnej naszego pisma.

Wygłaszając laudację, prof. Andrzej Górski – Dyrektor Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu – powiedział m.in.:

„Prace... należą do najważniejszych światowych osiągnięć w dziedzinie immunologii transplantacyjnej, zwłaszcza recyrkulacji limfocytów, immunosupresji ukierunko-

wanej na komórki T, indukcji stanu tolerancji transplantacyjnej oraz biologii cytokin... Opracował modele badawcze, dzięki którym mógł uzyskać niezbite dowody na funkcjonalną rolę istoty pozakomórkowej, głównie fibronektyny, w odpowiedzi immunologicznej skierowanej przeciwko przeszczepowi alogenicznemu... Badania selektywnej migracji komórek limfoidalnych przyczyniły się do późniejszego rozpracowania zjawiska biologicznego, określanego obecnie jako „kaskada adhezyjna”... Prace nad rolą receptora dla interleukiny 2 (IL-2R) utorowały drogę dla dalszych doświadczeń, dzięki którym wprowadzono do arsenału leków immunosupresyjnych przeciwciała monoklonalne przeciwko IL-2R.”

Prof. Górski podkreślił też niezwykle aktywną i owocną współpracę prof. Kupiec-Węglińskiego z polskimi placówkami naukowymi – przede wszystkim z Instytutem Transplantologii AM w Warszawie, oraz z poszczególnymi badaczami, czego wynikiem było m.in. 40 artykułów w wiodących pismach światowych i jedna rozprawa habilitacyjna. Przypomniął, że w trudnych latach 80. niektóre badania prowadzone w kraju musiałyby zostać przerwane, gdyby nie intensywna współpraca i konkretna pomoc prof. Węglińskiego (np. przekazanie odczynników).

Prof. Jerzy Kupiec-Węgliński ukończył warszawską Akademię Medyczną w 1975 r. (jest zatem najmłodszym w historii *Alma Mater* doktorem *honoris causa*). Od 1979 r. pracował w Harvard Medical School. W 1997 r. został profesorem chirurgii, a w 2001 r. profesorem patologii w University of California, Los Angeles.

Jest też koneserem sztuki i wytrawnym bibliofilem – w trakcie blisko ćwierćwiecza poszukiwań w zagranicznych antykwariatach zgromadził piękną kolekcję polskiego malarstwa oraz wyśmienity zbiór dawnych polskich książek i map (od XVI w.).

Redakcja *Nowotworów* – członkowi swej Rady Redakcyjnej, a redaktor – swemu Przyjacielowi – składają bardzo serdeczne gratulacje.

et

Audytorium im. prof. Tadeusza Koszarowskiego

W dniu 18 grudnia 2002 r. odbyło się uroczyste nadanie dużej sali wykładowej Centrum Onkologii na Ursynowie nazwy: Audytorium im. prof. Tadeusza Koszarowskiego. Odsłonięcia tablicy pamiątkowej dokonała Pani Bogna Koszarowska, w towarzystwie Dyrektora Centrum – prof. Marka P. Nowackiego.

Po uroczystości rozpoczęło się sympozjum „Wkład prof. Tadeusza Koszarowskiego w polską wiedzę onkologiczną”, zorganizowane przez Zarząd Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej i grono dawnych współpracowników. Kolejne doniesienia przedstawili: „Historia

Oddziału i Kliniki Chirurgii Instytutu Onkologii w Warszawie, kierowanej przez Tadeusza Koszarowskiego w latach 1948-72”, „Rak piersi” i „Hormonoterapia raka piersi” – prof. Andrzej Kułakowski, „Rak płuca” i „Rak przełyku” – prof. Tadeusz Lewiński, „Elektrochirurgia (rak sromu, rak szczęki)” i „Rak prącia” – dr Hanna Werner, „Chemioterapia regionalna” – prof. Jerzy Meyza, „Rak odbytnicy” – prof. Marek P. Nowacki, „Ginekologia onkologiczna” – prof. Jan Zieliński, „Epidemiologia” – prof. Zbigniew Wronkowski, „Narodowy Program Walki z Rakiem 1975-1990” – prof. Jan Steffen.

Wybory władz w Oddziałach Polskiego Towarzystwa Onkologicznego

W dniu 9 października 2002 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Łódzkiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Onkologicznego. Wybrano nowe władze.

Przewodniczącym Oddziału został doc. dr hab. Arkadiusz Jeziorski. Pozostali członkowie Zarządu to dr Andrzej Dukowicz – wiceprzewodniczący, dr Ewa Chmielowska – sekretarz, dr Jan Rykała – skarbnik, oraz dr Wojciech Jabłkowski i dr Jarosław Jakubik – członkowie.

W dniu 17 stycznia 2003 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Śląskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Onkologicznego. Dokonano wyboru nowych władz.

Przewodniczącym został dr A. Wojcieszek, zastępcą – doc. R. Tarnawski, sekretarzem – dr A. Zajusz, skarbnikiem – dr K. Nowakowski, członkami – dr E. Gubała i dr C. Szymczyk.

Non omnis moriar...

We wrześniu 1994 roku zmarł dr n. med. Józef Aleksander Zborzil – pionier chemioterapii onkologicznej w Polsce, Kierownik Kliniki Chemioterapii Instytutu Onkologii w Warszawie.

We wrześniu 1994 roku gotowe były już fundamenty ursynowskiego hospicjum stacjonarnego, pierwszej w Warszawie od czasów króla Zygmunta III Wazy, placówki dla pacjentów w terminalnej fazie choroby nowotworowej.

Dziewięć, bez mała, lat później, wdowa po dr J. A. Zborzilu, Pani Jadwiga Zborzil, przekazała Fundacji Hospicjum Onkologiczne, twórcy i gospodarzowi hospicjum, poważną kwotę stanowiącą oszczędności Jej męża. Decyzję tę podjęła po konsultacjach z prof. dr hab. A. Kułakowskim.

Od trzynastu lat Fundacja Hospicjum Onkologiczne otacza opieką paliatywną, zarówno w domach, jak i w ho-

spicjum stacjonarnym, pacjentów, którym ciągle jeszcze współczesne diagnozowanie i metody leczenia stosowane w onkologii nie dały szansy na wyleczenie. Jest to więc ostatnie ogniwo łańcucha walki z nowotworami.

Wierzę, że profesjonalność i serce lekarzy i pielęgniarek hospicjum, oraz przejrzystość i skuteczność działania Fundacji legły u podstaw decyzji Pani Zborzil.

Jestem pewien, że Jej decyzja jest świadomą i logiczną kontynuacją życiowej postawy Człowieka i Lekarza – dr J. A. Zborzila.

Dr Ryszard Szaniawski
Prezes Zarządu Fundacji
Hospicjum Onkologiczne św. Krzysztofa
w Warszawie